

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4To/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119010751
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1119010751.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Karola Kováča a sudcov JUDr. Vladimíra Buchvalda a Mgr. Michala Kačániho, PhD., v trestnej veci obžalovaného M. W., pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 01.07.2020 sp. zn. 7T/37/2019, na verejnom zasadnutí konanom 25. marca 2021 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného M. W., nar. XX.XX.XXXX z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 01.07.2020 sp. zn. 7T/37/2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava I z 10.12.2020 sp. zn. 7T/37/2019 bol obžalovaný M. W. uznaný za vinného pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbahu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 01.06.2019 v presne nezistenom čase okolo 07,00 hod. v Bratislave na T. námestí, pred podnikom K., po predchádzajúcom slovnom a fyzickom konflikte s poškodeným W. N. a G. T., fyzicky napadol pošk. W. N. a to tak, že k nemu pristúpil a nohou ho kopol do hornej časti hrudníka, v dôsledku čoho poškodený spadol na zem a udrel si hlavu o vydláždený chodník, následkom čoho poškodený ostal ležať nehybne na zemi, následkom čoho pošk. W. N. podľa záverov znaleckého posudku Prof. MUDr. Petra Labaša, CSc., č. 77/2019 utrpel krvácanie pod obaly mozgu, zlomeninu lebky, pohmoždenie mozgu v čelovej oblasti s krvácaním, tržnú ranu na záhlaví (5x5 cm) a tržnú ranu na dolnej pere (1 cm) s predpokladanou dobou liečenia 2 až 3 mesiace.

Za uvedenú trestnú činnosť bol obžalovanému podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. l/, § 37 písm. h/, písm. m/, § 38 ods. 4, § 41 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obžalovaný na výkon uloženého trestu zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/, § 74 ods. 1 Tr. zák. bolo obžalovanému uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou a ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol obžalovaný zaviazaný k náhrade škody voči poškodenému W. N., nar. XX.XX.XXXX v R., trvale bytom V. I., H. XXXX/XXA, vo výške 6.106,- eur a voči poškodenej spoločnosti Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., so sídlom Ondavská 3, Bratislava, IČO: XXXXXXX, vo výške 2.483,47 eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný M. W. v zákonnej lehote uvedenej v § 309 ods. 1 Tr. por. ako osoba oprávnená podľa § 307 ods. 1 písm. b/ Tr. por. Odvolanie obžalovaného smerovalo výlučne do výroku o treste.

V písomných dôvodoch podaného odvolania obžalovaný prostredníctvom svojej obhajkyne vyslovil presvedčenie, že trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov je nespravodlivý a neprimerane prísny. V jeho prípade existovali všetky podmienky k tomu, aby došlo k aplikácii mimoriadneho zníženia trestu, čo však súd prvého stupňa neurobil. Odvolateľ dodal, že v žiadnom prípade nechce zľahčovať svoje konanie, práve naopak. Je si vedomý svojho konania, k tomuto sa priznal a svoj čin úprimne ľutuje. Napriek tomu si myslí, že v jeho prípade existujú dôvody, resp. okolnosti, pre ktoré by mu mal odvolací súd predmetný trest znížiť pod dolnú hranicu trestnej sadzby. V tomto smere poukázal na ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák., ako aj na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Tpj 55/2016 ohľadom mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam. K okolnostiam prípadu odvolateľ uviedol, že k incidentu došlo na základe vyprovokovaného konania zo strany W. N. a G. T., ktorí boli v danom čase, tak ako aj on, pod vplyvom alkoholu. Nakoľko tieto osoby robili výtržnosti, tak on išiel za nimi a opýtal sa ich, čo sa deje a vtedy začali byť k nemu veľmi agresívni. Vzájomne sa začali medzi sebou postrkovať, ale nebolo to nič vážne. Z tohto miesta on (obžalovaný) odišiel a po opätovnom vrátení sa na O. ulicu v R., znovu tieto osoby uvidel. Títo dvaja muži prišli k nemu, vzájomne sa začali hádať a on smeroval k G. bráne. Obe osoby kráčali za ním, provokovali ho, pokrikovali po ňom a ukazovali mu vulgárne gestá. Nastala potýčka a následne sa stal predmetný incident. K tomuto všetkému došlo len z toho dôvodu, že obe osoby chceli vziať spravodlivosť do svojich rúk a zadržať ho, nakoľko sa subjektívne domnievali, že mal konať protiprávne. V žiadnom prípade nemal v úmysle spôsobiť poškodenému W. N. žiadne ťažné zranenie. Toto bolo spôsobené až jeho nešťastným pádom na zem. Vzhľadom na uvedené okolnosti prípadu, ako aj na pracovnú neschopnosť W. N., ktorá bola relatívne krátkeho trvania má za to, že uložený trest odňatia slobody v podstate za bitku pod vplyvom alkoholu je neprimerane prísny a nespravodlivý. Odvolateľ sa domáhal, aby o jeho odvolaní nerozhodol krajský súd iba mechanicky, podľa formálnych podmienok pre ukladanie trestov a výpočet trestnej sadzby, ale aby zväžil všetky ním uvádzané okolnosti daného prípadu a rozhodol o mimoriadnom znížení trestu. Má za to, že uložený trest je neprimerane prísny a vyvoláva pochybnosti o tom, že vykazuje znaky exemplárneho trestania za potýčky, ku ktorým dochádza v Bratislave, na O. ulici, ktoré v minulosti viedli aj na strate na živote. Ústavný súd už v minulosti zavrhol ukladanie exemplárnych a neprimeraných trestov, nakoľko pôsobia demoralizujúco a ignorujú význam i účel individuálnej prevencie ukladania trestov. Záverom navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý výrok rozsudku a sám rozhodol spôsobom, že mu mimoriadne zníži trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestu.

Krajský súd v Bratislave v konaní o odvolaní obžalovaného, nariadil verejné zasadnutie, ktorého sa zúčastnili obžalovaný, jeho obhajkyňa, prokurátorka krajskej prokuratúry a poškodený W. N.. Odvolací súd vykonal verejné zasadnutie bez prítomnosti splnomocnenca poškodenej spoločnosti Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s., Bratislava, nakoľko mal na to splnené všetky základné podmienky.

Obhajkyňa obžalovaného na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom uviedla, že sa v plnom rozsahu pridriava písomne podaného odvolania a jeho dôvodov. Zároveň uviedla, že chce doplniť podané odvolanie aj o tú skutočnosť, že okresný súd pochybil, keď obžalovanému nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. V tomto smere poukázala na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, ako súdu odvolacieho. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám rozhodol spôsobom, že obžalovanému mimoriadne zníži trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Prokurátorka krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhla, aby odvolanie obžalovaného bolo ako nedôvodné zamietnuté.

Poškodený W. N. na verejnom zasadnutí vyslovil presvedčenie, že odvolací súd potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa. K predmetnej veci už nechce nič dodať.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že sa pridriava ústneho prednesu svojej obhajkyne. Trest, ktorý mu bol uložený napadnutým rozsudkom považuje za neprimerane prísny. Navyše musí vykonať aj ďalší trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, keďže medzičasom došlo k premene tohto trestu z podmienenečného na nepodmienečný.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.) primárne konštatoval prípustnosť odvolania (§ 306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti

ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Zistil pritom, že odvolanie obžalovaného M. W. nie je dôvodné.

Povinnosťou odvolacieho súdu na základe revízneho princípu, determinovaným vyššie uvedeným ustanovením, bolo preskúmanie len tých výrokov, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie a preskúmanie správnosti postupu konania, ktoré predchádzalo týmto napadnutým výrokom rozsudku. Výnimkou z uvedenej zásady by bolo to, že by odvolací súd musel prihliadať aj na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytýkané, ale ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali (po právoplatnosti rozsudku) podanie mimoriadneho opravného prostriedku, t. j. dovolania v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. Takéto chyby však v posudzovanom prípade zistené neboli.

V nadväznosti na vyššie uvedené zistenia, ako aj vzhľadom k podanému odvolaniu zo strany obžalovaného iba voči výroku o treste napadnutého rozsudku, a z toho vyplývajúceho rozsahu prieskumnej povinnosti, odvolací súd nepreskúmaval výrok o vine, vrátane právneho posúdenia skutku, ani výrok o ochrannom opatrení a náhrade škody.

Odvolací súd v tomto smere iba konštatuje, že obžalovaný M. W. na hlavnom pojednávaní konanom 01.07.2020 urobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., t. j. že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Následne okresný súd prijal vyhlásenie obžalovaného. Je nutné tiež uviesť, že pred prijatím vyhlásenia konajúci súd obžalovaného poučil o jeho právach, o zmysle priznania, jeho význame a prípadnom ďalšom postupe. Súd I. stupňa obžalovanému položil podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. por. otázky, na ktoré obžalovaný odpovedal kladne a až potom rozhodol okresný súd podľa § 257 ods. 7 Tr. por. uznesením, že vyhlásenie obžalovaného prijíma a vyhlásil podľa § 257 ods. 8 Tr. por., že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku nevykoná, pričom vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste, ochrannom opatrení a náhrade škody.

Vzhľadom na uvedené, nezistiac žiadne procesné pochybenie v postupe prvostupňového súdu v súvislosti s vyhlásením obžalovaného a jeho prijatím v zmysle § 257 Tr. por. odvolací súd sa zaoberal iba výrokom o treste.

Na podklade odvolania obžalovaného, krajský súd v rámci revízneho princípu zistil, že obžalovanému M. W. bol v predmetnej trestnej veci uložený primeraný a spravodlivý trest, vrátane jeho druhu a výmery, pričom treba konštatovať, že nenastali zákonné podmienky pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., resp. podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam.

Je potrebné zdôrazniť, že stanovenie druhu trestu a jeho výmery musí vychádzať nielen z podmienok upravených v ustanoveniach pri tom ktorom druhu trestu, ale je tiež potrebné dôsledne skúmať všetky skutočnosti významné z hľadiska účelu trestu obsiahnutého v § 34 ods. 1 Tr. zák., ako aj ostatné na účel trestu nadväzujúce kritériá rozhodujúce pre určenie druhu trestu a jeho výmery, ktorých zohľadnenie predpokladá úprava zásad pre ukladanie trestov.

Ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. zák. o účele trestu je spolu s ustanovením § 34 ods. 4 Tr. zák. základným vodidlom pri určovaní druhu trestu a jeho výmery. Z hľadiska týchto ustanovení, uložený trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov a zároveň trest vyjadří morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Závery na primeranosť postihu páchatel'a trestného činu sa musia opierať o skutočný stav veci a musia z neho vyplynúť.

Prvostupňový súd v súlade so stavom veci zistil a ustálil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho závažný následok (poškodený utrpel krvácanie pod obaly mozgu, zlomeninu lebky, pohmoždenie mozgu v čelovej oblasti s krvácaním a ďalšie zranenia), zavinenie, pohnútku, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť nápravy.

Nepochybil okresný súd, keď vzhliadol jednu poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v tom, že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zák.) a zistil

dve priťažujúce okolnosti a to, že spáchal viac trestných činov (§ 37 písm. h/ Tr. zák.) a bol už za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m/ Tr. zák.). Za situácie, keď prevažoval pomer zistených a ustálených priťažujúcich okolností nad poľahčujúcimi okolnosťami, prichádzalo do úvahy zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby uvedenej v osobitnej časti Trestného zákona o jednu tretinu.

Východisko pre ukládanie trestu odňatia slobody prestavovala základná trestná sadzba podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. od 4 do 10 rokov. Nakoľko v posudzovanej veci sa vychádzalo z rozpätia trestnej sadzby upravenej podľa režimu § 38 ods. 4 Tr. zák. od 6 rokov do 10 rokov, v jej rámci bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, t. j. na dolnej hranici takto upravenej trestnej sadzby. Podľa názoru odvolacieho súdu, ide o výmeru trestu odňatia slobody síce citeľnú, ale primeranú a zákonnú, nakoľko bola stanovená na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby.

S poukazom tak na charakter skutku, ako aj osobu obžalovaného i jeho kriminálnu minulosť a v neposlednom rade aj na trestnú sadbu upravenú podľa režimu § 38 ods. 4 Tr. zák., krajský súd vyvodil, že uloženie iného druhu trestu, akým je iba nepodmienečný trest odňatia slobody, neprichádzal vôbec do úvahy. V tomto smere je preto odôvodnené také preventívne pôsobenie na obžalovaného, ktoré mu účinne zabráni v dopúšťaní sa trestnej činnosti, pričom je nevyhnutné na obžalovaného pôsobiť represiou v podobe nepodmienečného trestu odňatia slobody. Takýto druh trestu odráža v sebe nielen minulosť obžalovaného z hľadiska jeho postoja k dodržiavaniu jednotlivých spoločenských noriem, ale tiež jeho vývoj z hľadiska možného páchania trestnej činnosti.

K odvolacím námietkam obžalovaného k výroku o treste krajský súd konštatuje, že súd I. stupňa nepochybil, keď obžalovanému nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. spočívajúcu v tom, že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti. Odvolateľ zrejme prehliadol, že táto poľahčujúca okolnosť je založená na aktívnej spolupráci páchatel'a pri objasňovaní svojej trestnej činnosti. Vyžaduje sa aktívna účasť páchatel'a pri vyšetrovaní trestnej činnosti, a to najmä vo forme uvádzania dôkazov, ktoré slúžia na objasnenie skutkových okolností daného trestného činu a jej hodnotenie je závislé od toho, do akej miery páchatel' sám svojim prístupom participuje na objasnení trestného činu. Tu treba zvýrazniť, že obžalovaný v prípravnom konaní vypovedal, že celý incident vyprovokovali W. N. a G. T. a následne došlo k vzájomnej potýčke, v rámci ktorej on jedného z nich kopol do hrudníka a potom ho ešte udral päťou do tváre s tým, že poškodený padol na zem a ostal ležať na zemi. Vzhľadom na uvedené možno vysloviť, že obžalovaný sa síce k svojej trestnej činnosti čiastočne priznal už v počiatočnej fáze prípravného konania, avšak z jeho strany nešlo o určujúcu mieru, prípadne výrazný podiel na objasnení posudzovanej trestnej činnosti. Tá bola objasnená až svedeckými výpoveďami W. N., G. T., D. E., B. E. a G. I.. Hoci obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o priznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., toto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. V tomto smere krajský súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.06.2017 sp. zn. Tpj 55/2016 (stanovisko č. 44/2017, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2017), pričom bol prijatý taký záver (na rozdiel od rozhodovacej činnosti Krajského súdu v Trenčíne), že „súd po podaní obžaloby rozhoduje spor medzi obžalobou a obhajobou podľa pravidiel kontradiktórneho procesu - objasňovanie (v zmysle zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona.“

Odvolací súd rovnako nezistil také okolnosti prípadu alebo také pomery obžalovaného, ktoré by vzhľadom na svoju povahu a intenzitu boli takého rázu, ktoré by jednotlivo alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami prípadu alebo pomermi páchatel'a, odôvodňovali uložiť obžalovanému M. W. trest odňatia slobody aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného Trestným zákonom, či už použitia zmierňovacieho ustanovenia podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., prípadne zmierňovacieho ustanovenia podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam. Znovu treba poukázať na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.06.2017 sp. zn. Tpj 55/2016, podľa ktorého, postup podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam nie je obligatórny, ale fakultatívny. Alebo povedané inak, takýto postup je len možnosťou, nie oprávneným nárokom obžalovaného. Aj pri eventúálnom postupe podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam, konajúci súd musí zvážiť tak okolnosti prípadu, ako aj pomery páchatel'a. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína a zdôrazňuje, že v posudzovanej veci, okrem kriminálnej minulosti obžalovaného, nebolo možné prehliadnúť znalecké závery znalkyne - psychologičky v tom smere, že obžalovaný má sklony k ofenzívnej a inštrumentálnej agresii. Záľubu

má v zastrašovaní ostatných a využíva agresiu ako prostriedok na dosiahnutie svojich cieľov. Jeho agresia sa spája s dominanciou a nenávisťou. Jeho agresia, hostilita a potreba dominovať reflektuje skôr chladnokrvnú vykalkulovanú krutosť ako vyčinenie v hneve. Náchylný je na agresívne reakcie aj v dôsledku frustrácií alebo provokácií, je prhký a prudký. Vie ľahko klamať a podvádzať, ale nevie sa prispôbovať spoločenským normám a očakávaniam. Resocializačná prognóza u obžalovaného je negatívna, s veľmi nízkou pravdepodobnosťou jeho začlenenia sa do riadneho života a spoločnosti.

Vzhľadom na uvedené, požiadavka obžalovaného, aby mu odvolací súd uložil miernejší trest, bola zjavne neopodstatnená. Nič na tom nemôže zmeniť ani skutočnosť, ktorú deklaroval obžalovaný na verejnom zasadnutí, že v súčasnosti ešte vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorý mu bol dňa 04.09.2019 nariadený Okresným súdom Bratislava I vo veci sp. zn. 1T/44/2012.

Napokon treba vysloviť, že okresný súd postupoval v súlade so zákonom, keď obžalovaného pre výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin (§ 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák.).

Senát krajského súdu záverom konštatuje, že trest (čo do samotného druhu, výmery i spôsobu výkonu), ktorý bol obžalovanému M. W. uložený zo strany súdu prvého stupňa, vychádzal zo zásad ukladania trestov v zmysle ustanovenia § 34 Tr. zák. a zahŕňal tak individuálnu ako aj generálnu prevenciu a zároveň vyjadroval morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Odvolací súd na podklade uvedených úvah, keďže nezistil riadny relevantný dôvod na prípadnú zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa, odvolanie obžalovaného M. W. podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Predmetné rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.